ŻYCIE GOSPODARCZE

Dwutygodnik poświęcony sprawom gospodarczym Polski Zachodniej

Organ Związku Fabrykantów T. z. w Poznaniu.

Redakcja i Administracja: Rzeczpospolita 1, II — telefon 25-95.

Redaktor przyjmuje w dni powszednie od godz. 11—1; Administracja od 9—3.

Poznań, dnia 15 kwietnia 1929 r.

Prenumerata wynosi: w kraju z przesyłką rocznie 20 zł, półrocznie 10 zł, kwartalnie 5 zł, zagranicą z przesyłką rocznie 24 zł, półrocznie 12 zł. kwartalnie 6 zł. Numer pojedyńczy 1 zł.

NR. 8 Wydawca: *Związek Fabrykantów T. z. w Poznaniu.* **ROK 8**

W sprawie projektu nowej taryfy kolejowej.

Jak wiadomo, Rząd zamierza w najbliższym czasie wprowadzić w życie nową taryfę kolejową. Sprawa ta, która zdawało się zeszła na drugi plan, stała się nagle aktualną po stracie kolei w wyniku długotrwałej i srogiej zimy. Ministerstwo Komunikacji przez podwyżkę taryf chce wybić poważne nadwyżki budżetowe, któreby pozwoliły na znaczne zwiększenie taboru i na konieczne inwestycje.

Nie negujemy absolutnie słuszności stanowiska Ministerstwa Komunikacji, jednakże wyciągnięcie poważniejszych sum z dochodów bieżących kolei, równać się musi wyciągnięciu resztek zasobów gotówkowych z przemysłu i handlu.

Słabą konjunkturą, która trwa już dłuższy czas, jest przemysł zupełnie wyczerpany, a ostatnio zaistniał niesłychany brak gotówki. Tegoroczna sroga zima spowodowała kompletny zastój w przemyśle i handlu i potrzeba będzie niewątpliwie wielu miesięcy powodzenia, aby poniesione straty choć tylko w pewnej mierze wyrównać. Dlatego właśnie, nawet najmniejsza podwyżka taryfy jest w obecnym stanie gospodarczym zupełnie niedopuszczalną. Projektowana podwyżka jest, zdaniem naszem, za wysoka i w rezultcaie nie może przynieść z powodu ograniczenia transportu żadnych korzyści dla kolei.

Obawy przemysłu potęguje jeszcze i ten fakt, że projekt reformy taryf kolejowych nie jest sferom gospodarczym w swej ostatecznej redakcji znany, w szczególności projekt taryf wyjątkowych. Wiadomem jest tylko, że ma nastąpić podwyższenie przewoźnego w wysokości przeciętnie 20—30%. W wielu wypadkach podwyżka wynosić ma jednakże do 60%, i więcej.

Wyjście z tej bezsprzecznie ciężkiej sytuacji należałoby raczej szukać w uzyskaniu długoterminowej pożyczki zagranicznej, a nie w wyciąganiu potrzebnych na cele inwestycyjne dochodów ze zwykłego źródła rentowności kolei. W ten sposób konieczne inwestycje w urządzeniach kolejowych dałoby się rozłożyć na szereg lat. Również nie powinno w tych ciężkich warunkach mieć miejsce przekazywanie nadwyżki z dochodów kolei, jako czysty dochód do Centralnej Kasy Ministerstwa Skarbu, raczej nadwyżki te powinny pozostać do dyspozycji Min. Komunikacji na pokrycie nieodzownych kosztów utrzymania kolei.

Ponieważ taryfy kolejowe są w swej strukturze rzeczą niezmiernie skomplikowaną i najmniejsze nieodpowiednie posunięcie wywołać może wstrząs gospodarczy, a nawet pewne zawikłania międzynarodowe, zbytnie zaś podwyższenie taryf zniweczyć może ochronę celną dla rodzimego przemysłu, należy domagać się, aby Rząd przed wprowadzeniem nowych taryf wysłuchał opinji wszystkich stron gospodarczych. Jedynie takie wspólne przemyślenie i przygotowanie materjału doprowadzić może do należytego rezultatu. Dotychczas praktykowany sposób trzymania projektów do ostatniej chwili w tajemnicy jest tak dla Państwa jak i dla życia gospodarczego bezwzględnie szkodliwy.

Państwowa Rada Kolejowa i wyłoniony z niej Komitet Taryfowy są tylko ciałami doradczemi bez decydującego wpływu na rozwój polityki taryfowej, dlatego też najbardziej wskazaną, godną zalecenia metodą jest porozumienie przedstawicieli sfer gospodarczych na specjalnych posiedzeniach z Biurem Reformy Taryf Kolejowych.

Z Rady Nadzorczej Banku Gospodarstwa Krajowego.

W dniu 3 b. m. odbyło się pod przewodnictwem prezesa Banku Gospodarstwa Kraj. Dr. Romana Góreckiego posiedzenie Rady Nadzorczej poświęcone ustaleniu planu gospodarczego B. G. K. na rok 1928. Na podstawie wniosków Dyrekcji Banku, Rada Nadzorcza przedyskutowała kolejno wszystkie dziedziny działalności B. G. K., uzupełniając postulaty wysuwane przez przedstawicieli poszczególnych ministerstw. Szczegółowej analizie poddano działalność kredytową B. G. K. w stosunku do przedsiębiorstw konsorcjalnych, t. j. przedsiębiorstw stanowiących bądź to własność Państwa, bądź też tych, w których kapitale Państwo wzgl. B. G. K. ma przeważający udział. Postulaty Rady Banku w tym względzie poszły w kierunku dalszego zracjonalizowania polityki kredytowej.

W dziedzinie kredytów komunalnych Rada Banku ustaliła, iż przy istniejącym stanie rynku pieniężnego w Polsce, najkonieczniejsze potrzeby samorządów będą mogły być zaspokojone. Kolejność oraz pilność danej potrzeby będzie ustalana w ścisłem porozumieniu z Min. Spraw Wewn.

W sprawie akcji budowlanej wyjaśniono, iż w ramach rozporządzalnych funduszów Bank Gosp. Kraj. dążyć będzie do podtrzymania ruchu budowlanego, którą to akcję podejmie w najbliższych dniach.

W przedmiocie kredytów indywidualnych handlowych, a w szczególności kredytów dla podniesienia naszego eksportu Rada Banku przyjęła do wiadomości oświadczenie Dyrekcji, iż Bank Gospodarstwa Krajowego wyzyskuje w tym kierunku w rozmiarach coraz szerszych swe możliwości kredytowe na rynkach zagranicznych.

Nad sprawami światowego cukrownictwa obraduje międzynarodowa konferencja w Genewie.

W Genewie rozpoczęły się obrady zwołanej przez Komitet Ekonomiczny Ligi Narodów konferencji cukrowniczej. Tematem ich jest sprawa dostosowania produkcji cukru do jego spożycia, co oczywiście może pociągnąć za sobą ograniczenie produkcji w całym szeregu krajów. Konferencja ma dla Polski specjalne znaczenie, gdyż państwo nasze należy do rzędu tych krajów, których produkcja przewyższa znacznie spożycie wewnętrzne, eksport zaś nadwyżki wyraża się dość poważną pozycją w naszym bilansie handlowym. Tak więc podczas kampanji r. 1927/28 wywieźliśmy zagranicę około 150.000 ton cukru, którego wartość w sumie zł 91.760.000 stanowiła poważną część całego naszego eksportu. Eksport ten wprawdzie przynosi nam straty, gdyż jesteśmy zmuszeni dla zwalczania konkurencji cukru obcego na rynkach zagranicznych stosować ceny dumpingowe. Straty te jednak wyrównywują się przypływem obcych walut i możności utrzymania licznych warsztatów pracy, których zamknięcie spowodowałoby wielki wzrost bezrobocia i pogorszenie bilansu handlowego, a wreszcie obniżenie kultury rolnej, z drugiej zaś strony niskie ceny cukru eksportowego wywołują w naszem cukrownictwie kryzys, w roku bieżącym szczególnie ciężki.

Wyjście z tej sytuacji byłoby możliwe, gdyby cena cukru na rynkach międzynarodowych uległa zwyżce, gdyby wreszcie zwiększyło się spożycie jego na rynku wewnętrznym, oraz gdyby zaszła na tymże rynku odpowiednia zwyżka cen. Ale na zwyżkę cen międzynarodowych trudno jest mieć nadzieję. Wobec nadprodukcji cukru musimy się liczyć raczej z możliwością dalszej zniżki, gdyż trudno przypuszczać, aby wszystkie kraje produkujące, zgodziły się na zredukowanie swych plantacyj trzciny czy buraków cukrowych. Możemy zato liczyć na stopniowy, uwidaczniający się zresztą od szeregu lat, wzrost spożycia wewnętrznego, a wreszcie zwrócić większą, niż dotąd, uwagę na wywóz naszych artykułów cukrowniczych i wzmożenie tem samem ich produkcji oraz zużycia cukru jako surowca.

Należałoby przytem zwolnić cukier przeznaczony dla przedsiębiorstw produkujących czekoladę i cukierki od akcyzy drogą wypłacania przedsiębiorstwom premij wywozowych. Wydawałoby to niezawodni wyniki dobre, gdyż, jak wykazały próby, eksport naszych cukierków i czekolady zagranicę może liczyć w zupełności na powodzenie.

Jednocześnie zaś należałoby rozwinąć szeroką propagandę za zwiększeniem spożycia cukru jako artykułu odżywczego, wykazując ludności jego wysokie wartości.

Zarządzenia takiego rodzaju staną się wprost niezbędnemi dla uratowania naszego przemysłu cukrowniczego, jeśli na konferencji genewskiej zapadną uchwały niezbyt dlań pomyślne, czego zresztą spodziewać się należy wobec wszechświatowego kryzysu nadprodukcji cukru.

Polska delegacja na konferencję cukrowniczą w Genewie.

Na międzynarodową konferencję cukrowniczą, która rozpoczęła się 4 bm. wyjechali z Polski Prezes Rady Naczelnej Polskiego Przemysłu Cukrowniczego p. Żychliński. W jego towarzystwie wyjechali do Genewy Dyr. Związku Zachodnio-Polskiego Przemysłu Cukrowniczego p. Dr. Drzażdżyński, przewodniczący Kartelowej Komisji Obrotu Cukrem p. Psarski, Dyr. Banku Cukrow. p. Mikulski oraz pp. Koźlikowski i Jan Moraczewski.

Budżet Państwa zamyka się nadwyżką 167 milj. zł

W ostatnim „Dzienniku Ustaw" ogłoszona została ustawa skarbowa wraz z preliminarzem budżetowym Państwa na rok 1929/30. Ustawa skarbowa upoważnia Rząd do czynienia wydatków zwyczajnych w okresie od 1 kwietnia 1929 do 31 marca 1930 r. do kwoty 2.567.173.904 zł, wydatków nadzwyczajnych do kwoty 189.726.227 zł łącznie zatem do sumy 2.765.900.131 zł. Jako pokrycie powyższej sumy oraz dopłat do niektórych przedsiębiorstw państwowych niepokrytych wpływami tych przedsiębiorstw w kwocie 21.887.600 zł w łącznej zatem kwocie 2.787.787.731 zł służą: a) dochody administracji zł 1.885.849.004, b) wpłaty przedsiębiorstw państwowych 164.601.410 zł, c) wpłaty monopolów państwowych 904.517.000 zł. Łącznie zatem dochody preliminowane w kwocie 2.954.967.414 zł, wobec czego nadwyżka budżetowa ustalona została w wysokości 167.179.683 zł.

Rozchody zwyczajne dla przedsiębiorstw państwowych ustalone zostały w budżecie w wysokości 1.701.008.641 zł, rozchody nadzwyczajne 347.843.012 zł. Dla Monopolów Państwowych preliminowano w rozchodach zwyczajnych 646.804.970 zł, nadzwyczajnych 27 milj. zł. Na pokrycie tych rozchodów służą wpływy zwyczajne i nadzwyczajne przedsiębiorstw i monopolów.

Wszystkie wydatki państwowe mogą być uskuteczniane wyłącznie na cele wymienione w rubrykach budżetu państwowego i w granicach kredytów w tych rubrykach ustalonych. Wszelkie kredyty będą otwierane miesięcznie przez ministra skarbu, przyczem minister skarbu ma prawo kredyty preliminowane w poszczególnych paragrafach otwierać pozycjami i w tych wypadkach przenosić kredyty z pozycji na pozycję w obrębie danego paragrafu. Art. 6 ustawy skarbowej głosi, iż otwieranie kredytów nie objętych budżetem ani też upoważnieniami określonemi, może nastąpić tylko na wniosek ministra skarbu, uchwalony poprzednio w drodze ustawodawczej pod warunkiem, że równocześnie zostaną uzyskane nowe wystarczające źródła pokrycia. Ten sam artykuł zawiera postanowienia, iż w razie koniecznych t. zw. przekroczeń budżetowych wydatki te muszą się opierać na uchwale Rady Ministrów, która jest obowiązana w terminie tygodniowym ogłosić tę uchwałę w „Monitorze Polskim", przesłać do wiadomości Najwyższej Izby Kontroli, a jednocześnie przedłożyć Sejmowi wniosek w sprawie kredytów dodatkowych.

Bilans Banku Polskiego.

Bilans Banku Polskiego za trzecią dekadę marca b. r. wykazuje zapas złota 622.2 milj. zł. Pieniądze i należności zagraniczne zmniejszyły się o 4 milj. zł (658.9 milj. zł). Portfel wekslowy wzrósł o 53,5 milj. zł (703.9 milj. zł). Znaczny wzrost tłomaczy się tem, że wobec świąt Wielkiej Nocy weksle płatne 31 marca pozostały w portfelu. Pożyczki zastawne wzrosły o 4.7 (85.6 milj. zł). Papiery procentowe własne wzrosły o 3.3 milj. zł (17 milj. zł). Natychmiast płatne zobowiązania (512.2 milj. zł) i obieg biletów bankowych (1.333.2 milj. zł) łącznie wzrosły o 55.5 milj. zł do sumy 1.845.4 milj. zł. Inne pozycje bez większych zmian.

Związkowa Centrala Maszyn Sp. Akc. w Poznaniu.

Dnia 27 ub. m. odbyło się Zwyczajne Walne Zebranie Akcjonarjuszów w sali posiedzeń Banku Związku Sp. Zarob. pod przewodnictwem prezesa Rady Nadzorczej p. S. Samulskiego. Sprawozdanie Zarządu z czynności za r. 1928 oraz bilans z rach. zysków i strat przedłożył zgromadzonym członek Zarządu p. K. Lewicki, zaznaczając, że rok sprawozdawczy zamyka pierwsze 10-lecie istnienia Spółki. Cel, jaki sobie założyciele w r. 1928 wytknęli, nie został jeszcze w zupełności osiągnięty, jednak w roku ostatnim Spółka zbliżyła się ku niemu. Ze skromnych początków wyrosła Spółka na gospodarczą placówkę, przyczyniającą się w niemałej mierze do uprzemysłowienia gospodarki mlecznej i rolnej. Z wyników osiągniętych w roku sprawozdawczym jest Spółka zadowolona. Obroty zwiększyły się pokaźnie w stosunku do roku poprzedniego. Coraz bardziej zacieśnia Spółka współpracę swoją ze spółdzielczością, czy to przez „Rolników", czy to przez Spółdzielnie mleczarskie. Specjalnie należy podkreślić dział mleczarski Spółki, który zajmuje się urządzeniem nowych i modernizowaniem istniejących mleczarń parowych, dostarczając kompletnych planów do budowy i urządzenia mleczarń, oraz udzielając fachowej porady i pomocy przez odpowiednich specjalistów. Oddział ten w pierwszym roku istnienia dał dobre wyniki, stwarzając podwaliny pracy na szerszą zakrojoną skalę. Mleczarnie przez Sp. w ub. roku zapoczątkowane lub ukończone są zdolne przerobić 65.000 l. mleka dziennie o rocznej eksportowej wartości 6 milj. złotych. Obrót w roku gospodarczym był przeszło 10 razy większy od kapitału zakładowego. Przedstawiony bilans na dzień 31 grudnia 1928 zamykający się sumą 4.032.313,41 zł przyjęto i udzielono pokwitowania Zarządowi i Radzie Nadzorczej. Z zysku wykazanego w kwocie 63.475,18 zł uchwalono wydzielić 4% dywidendy i 6% superdywidendy, czyli razem 10%. Ustępujących członków Rady Nadzorczej pp. Juljana Piechowskiego, inż. Franciszka Sławińskiego, ks. prałata Stan. Adamskiego i dyr. Zygmunta Weissa wybrano przez aklamację ponownie. Następnie na wniosek członka Zarządu p. Trawińskiego uchwalono podwyższyć kapitał akcyjny o dalsze 150.000 zł do sumy 600.000 zł przez wydanie III emisji. Całą emisję przejmuje konsorcjum składające się ze

Związku Spółdzielni Zarobkowych i Gospodarczych w Poznaniu, Bank Zw. Sp. Zarobkowych i firmy H. Cegielski, celem zaofiarowania dotychczasowym akcjonarjuszom na trzy stare akcje jednej nowej akcji, i to po kursie dla akcji zwykłych 115%, dla akcyj uprzywilejowanych po kursie 125%. Akcje nowe biorą udział w zyskach od dnia 1 stycznia 1929 roku. W roku bieżącym t. j. 1929, który stoi pod znakiem wielkiego przeglądu sił i zasobów Rzeczypospolitej na Powszechnej Wystawie Krajowej w Poznaniu, wstępuje Spółka dobrze przygotowana i z przekonaniem, że działalność swoją znacznie rozszerzy. Zarząd tworzą pp. K. Lewicki i J. Trawiński.

Opis terenów Powszechnej Wystawy Krajowej.

Wystawa umieszczona jest na pięciu wielkich terenach, połączonych parkanami w jedną całość zamkniętą, co umożliwia zwiedzenie całości Wystawy za jednym biletem wejścia.

1. Teren „A" — o powierzchni 62 000 m² — dotychczasowy teren Międzynarodowych Targów Poznańskich, czworobok pomiędzy ulicami Głogowską i Bukowską, a dwoma drzewostanami, tuż przy dworcu kolejowym, mieści wystawę większych ugrupowań przemysłowych. Ulica Wystawowa łączy ten teren z sąsiednim.

2. Teren „B" — o powierzchni 52 000 m² — ograniczony ulicami Wystawową, Rektora Święcickiego i Grunwaldzką, a przecięty wzdłuż osi ulicą Śniadeckich, — mieści wystawę Rządu, Sztuki, Samorządów oraz Sportu Hygjeny i Wychowania Fizycznego. Przejściem pomiędzy pawilonem Ministerstwa Poczt i Telegrafów, a pawilonem Polonja Zagranicą dostajemy się na:

3. Teren „C" — o powierzchni 86 000 m² — środkowy teren Wystawy, składający się z t. zw. Parku Wilsona, otoczonego szeregiem mniejszych pawilonów wystawowych. Stąd przez most nad ulicą Matejki przechodzimy na ulicę Siemiradzkiego i dalej na

4. Teren „D" — o powierzchni 57 000 m² — część handlową Wystawy. Tu mamy wystawę handlu i jego organizacyj pomocniczych, szereg bazarów z artykułami pamiątkowemi z Wystawy, wreszcie wielki ośrodek radjowy. Z tego terenu — przez most nad ulicą Kazimierza Jarochowskiego — dostajemy się na

5. Teren „E" — o powierzchni 343 000 m² — mieszczący część przemysłu i cały dział rolniczy. W tylnej części tego terenu mamy drugi wielki ośrodek radjowy.

Łączna powierzchnia terenów obejmuje 600 000 m² czyli 60 hektarów. Na Wystawę prowadzi 9 wejść dla publiczności. Organizatorzy Wystawy postawili sobie za zadanie uczynić ją jak najbardziej przejrzystą: dążono do ugrupowania materjału w ten sposób, by zwiedzający uzyskiwali możliwie najdokładniejsze pojęcie o całości naszego stanu posiadania w każdej dziedzinie życia. Dla osiągnięcia tego celu wykluczono wszelkie grupowanie się dzielnicowe wystawców i oparto się na zasadzie ścisłej branżowości, łączenia wystawców z każdej dziedziny w jedną grupę, bez względu na miejsce zamieszkania. Dla dalszego ułatwienia orjentacji dążono do tego, aby — o ile to było tylko możliwem — lokować dziedziny pokrewne w bliskości jedna przy drugiej, umożliwiając w ten sposób zwiedzającym zapoznanie się z całokształtem tej czy innej gałęzi pracy.

Przy ogromie materjału wystawowego, zamierzenia powyższe nie dały się zrealizować w całej rozciągłości: na przeszkodzie stanęły przyczyny najrozmaitsze, jak: konfiguracja terenu, konieczność wykorzystania istniejących wielkich budynków, o pewnej zgóry danej powierzchni wystawowej, opóźnianie się wielu wystawców z nadesłaniem zgłoszeń itd. Zrobiono jednak wszystko, co było w ludzkiej mocy i powiedzieć można, że zasada branżowości jest prawie w zupełności przeprowadzona i utrzymana.

Całość materjału wystawowego podzielono na działy następujące:

I. Wystawa Rządu,
II. Wystawa samorządów,
III. Rolnictwo,
IV. Przemysł, handel i rzemiosło,
V. Sztuka,
VI. Wychowanie fizyczne, sporty, turystyka,
VII. Emigracja.

Celem opracowania dokładniejszego — wielkie działy powyższe podzielono w klasyfikacji specjalnej na 32 grupy, a każdą z tych grup — na niezbędną ilość klas. Całość materjału wystawowego umieszczono w 111 budynkach i pawilonach, rozlokowanych dość nierównomiernie na wspomnianych wyżej pięciu terenach Wystawy.

Powszechna Wystawa Krajowa.
3 nowe typy zniżek kolejowych w związku z P. W. K. umożliwiające tanią podróż po całej Polsce.

Powszechna Wystawa Krajowa w Poznaniu posiadać będzie ogromne znaczenie dla rozwoju turystyki w Polsce tak krajowej jak i zagranicznej. Cały szereg przygotowań do zwiedzania Wystawy, licznie zgłoszone wycieczki itd. pozwalają przypuszczać, że rok bieżący będzie dla rozwoju turystyki w Polsce przełomowym. W pełnem zrozumieniu tego stanu rzeczy Ministerstwo Komunikacji wprowadza 3 nowe typy udogodnień kolejowych w związku z P. W. K., a mianowicie: ulgowe bilety zeszytowe, ulgowe bilety okręgowe i ulgowe bilety zbiorowe.

Z ulgowych biletów zeszytowych korzystać będą mogli ci, którzy albo udają się na P. W. K. w Poznaniu, albo też po jej zwiedzeniu mają zamiar odbyć podróż po Polsce. Bilety te za opłatą ⅔ normalnej taryfy kolejowej (33,3% zniżki) odnośnej klasy i kategorji pociągu, wydawać będą agentury i oddziały biur podróży, tak w Polsce jak i zagranicą według żądanej marszruty. Ceny ulgowych biletów zeszytowych obliczane będą oddzielnie za każdy poszczególny bilet zawarty w zeszycie, zaś czas ważności takich biletów wynosić będzie 2 miesiące.

Dyrekcja kolei wydaje odpowiednie zaświadczenia, z któremi zgłosić się należy przynajmniej na 24 godziny przed wyjazdem na danej stacji celem ustalenia pory odjazdu. Przy wykupieniu ulgowych biletów musi przewodnik wycieczki przedstawić wraz z zaświadczeniem, podpisany przez siebie imienny wykaz członków grupy. Wykaz ten oraz zaświadczenie stemplować będzie kasa biletowa. Zasadniczo przejazdy ulgowe odbywać się będą mogły tylko pociągami osobowemi lub mieszanemi, zaś w wyjątkowych jedynie wypadkach pociągami pospiesznemi.

Ceny zbiorowych biletów ulgowych obliczone będą według następujących zasad:

a) przy przejazdach na odcinkach, których stacją wyjazdu lub przeznaczenia jest Poznań, za opłatą połowy taryfy normalnej,

b) przy przejazdach na innych odcinkach, za opłatą ⅔ taryfy normalnej.

Wyjątek stanowić będą przejazdy klasą 2-gą i 3-cią młodzieży szkolnej, wychowańców zakładów dobroczynnych, ochronek itp. oraz słuchaczy kursów dla młodocianych i dorosłych, za które pobierane będą opłaty na wszystkich odcinkach w wysokości 33,3% taryfy normalnej.

Jak i poprzednie rodzaje biletów tak i ulgowe bilety zbiorowe będą musiały być ostemplowane przez P. W. K. naturalnie w czasie pobytu wycieczki w Poznaniu. Z ulgowych biletów okręgowych i zbiorowych korzystać będzie można w czasie trwania P. W. K. oraz na 10 dni przed jej otwarciem i po jej zamknięciu.

Zniżki kolejowe zagranicą dla wycieczek na P. W. K.

Następujące kraje udzieliły zniżek dla wycieczek udających się na Powszechną Wystawę Krajową w Poznaniu:

Danja — 30% zniżki przy grupie składającej się przynajmniej z 20 osób,

Łotwa — 50% zniżki przy grupie składającej się przynajmniej z 20 osób,

Estonja — 50% na powrotne bilety kolejowe,

Turcja — 25% od ceny biletu kolejowego w obu kierunkach na przestrzeni między Turcją a granicą bułgarską dla osób udających się na P. W. K.

Warunki, pod którymi wydawane będą ulgowe bilety zeszytowe, będą następujące:

Zeszyt wydany w kraju oraz na obszarze Gdańska musi zawierać conajmniej 3 ulgowe bilety pojedyńcze ,z których 2 winny opiewać na stację Poznań, jako początkową lub końcową, natomiast zeszyt wydany zagranicą może zawierać jeden tylko bilet ulgowy, opiewający jednak na stację Poznań jako końcową. Łączna odległość odcinków, na które opiewać będą bilety ulgowe wydane w kraju ,musi wynosić conajmniej 800 klm. Ograniczenie to nie dotyczy biletów wydanych zagranicą. Przed wyjazdem z Poznania zeszyt ostemplować musi biuro P. W. K.

Ulgowe bilety zeszytowe wydawane będą w czasie trwania P. W. K. i na 30 dni przed jej otwarciem.

Ulgowe bilety okręgowe będą mogły być wydawane dla wszystkich osób, które w związku ze zwiedzeniem P. W. K. mają zamiar podróżować po Polsce w dowolnych kierunkach oraz dowolną ilość razy w pewnym okresie czasu. Bilety te z ważnością na 15 dni, licząc od daty, jaką wskaże nabywca, kosztować będą: kl. III — 100 zł, kl. II — 150 zł, kl. I — 250 zł. Zamówienia na takie bilety uskuteczniać się będzie na specjalnych formularzach, które nabywać będzie można w kasach osobowych na dworcach kolejowych, a następnie trzeba skierować do jednej z dyrekcyj kolejowych. Do zamówienia dołączyć należy fotografję z własnoręcznym podpisem oraz pokwitowanie kasy głównej odnośnej dyrekcji z odbioru opłaty za bilet. Należność będzie można wnosić za pośrednictwem P. K. O.

Ulgowe bilety okręgowe będą musiały być w okresie swojej ważności ostemplowane przez właściwe biuro P. W. K. w Poznaniu.

Grupy podróżnych, które w związku z P. W. K. zwiedzać będą Polskę, będą mogły na łączną odległość conajmniej 800 km. korzystać z zbiorowych biletów ulgowych. Podróż grup korzystających z takich biletów musi się rozpoczynać z Poznania lub też prowadzić przez Poznań. Prawo do ulgowych przejazdów przyznane będzie grupom złożonym conajmniej z 25 osób, członkowie jednak towarzystw naukowych, turystycznych, sportowych itd. podróżować będą mogli w grupach od 10 osób. W razie zgłoszenia się grupy w liczbie mniejszej niż 25 względnie 10 osób, opłata ulgowa pobierana będzie za 25 lub 10 osób. W celu uzyskania ulgi organizatorzy wycieczki przynajmniej na 7 dni przed rozpoczęciem podróży zgłosić się winni pisemnie do Dyrekcji Kolei Państwowych, w których obrębie leży stacja rozpoczęcia podróży.

Zgłoszenie to musi zawierać cel podróży, marszrutę, klasę wagonu, ilość uczestników wycieczki oraz dokładny adres jej przewodnika.

Ogłoszenie Spółek Akcyjnych w Tygodniku „Przemysł i Handel".

Wedle zasięgniętych informacyj w Ministerstwie Przemysłu i Handlu w sprawie obowiązkowego umieszczania ogłoszeń spółek akcyjnych, rozporządzenie w Dzienniku Ustaw Nr. 4 z dnia 8 stycznia br. poz. 42 obowiązuje spółki założone w myśl nowej ustawy akcyjnej (Dz. Ust. Nr. 39 z r. 1928, poz. 383) lub też stare spółki akcyjne, które uzgodniły swoje statuty z nową ustawą o spółkach akcyjnych. O ile dana Spółka jeszcze nie zdołała swojego statutu z temi przepisami uzgodnić, niema obowiązku ogłaszania w „Przemyśle i Handlu".

Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 3 kwietnia 1929 r. w sprawie zakazu przywozu mąki pszennej i mąki żytniej.

Na podstawie art. 7 p. h. ustawy z dnia 31 lipca 1924 r. w przedmiocie uregulowania stosunków celnych (Dz. Ust. R. P. Nr. 80, poz. 777) zarządza się, co następuje:

§ 1. Przywóz mąki pszennej (poz. tar. celn. 3 p. 1 b) i mąki żytniej (poz. tar. celn. 3 p. 1 a) do obszaru celnego Rzeczypospolitej Polskiej jest zabroniony do dnia 31 lipca 1929 r. włącznie.

§ 2. Wykonanie niniejszego rozporządzenia porucza się Ministrom: Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa, każdemu we właściwym mu zakresie działania.

§ 3. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów: K. Bartel.
Kierownik Ministerstwa Skarbu: Grodyński.
Minister Przemysłu i Handlu: E. Kwiatkowski.
Minister Rolnictwa: K. Niezabytowski.

W sprawie niedostatecznego dostarczania wagonów kolejowych.

Niektóre branże, względnie większe firmy, potrzebujące z natury swego charakteru przemysłowego znacznych ilości wagonów kolejowych, odczuwały w ostatnich tygodniach ogromny ich brak, co tłomaczyć należy sobie następstwami srogiej zimy, która spowodowała pewnego rodzaju dezorganizację w normalnem zaopatrywaniu przemysłu w tabor kolejowy, zajęciem dużej ilości wagonów dla przewozu węgla eksportowego i eksponatów na Powszechną Wystawę Krajową.

Konieczność wykonania nagromadzonych zleceń, które z racji mrozów nie były załatwiane, stworzyła dla niektórych zakładów, którym przydzielano nierzadko niewięcej, jak 10% zamawianych wagonów, sytuację wprost przymusową i nie do zniesienia.

Związek podjął w Ministerstwie Komunikacji energiczną interwencję o usunięcie tych niedomagań, na co Ministerstwo w poszczególnych konkretnych wypadkach, aż do chwili zlikwidowania tych anomalij przyrzekło, że dyrekcje kolejowe dostarczać będą w miarę możności życzonych ilości dla potrzeb przemysłowych.

Stwierdzić z zadowoleniem należy już, że naogół sprawa dostawy wagonów w ostatnich dwóch tygodniach znacznie się poprawiła.

O odroczeniu ściągania zaległości podatkowych.

W nawiązaniu do memorjału naszego w sprawie konieczności odroczenia ściągania zaległości podatkowych, który w dosłownem brzmieniu podaliśmy w numerze 6 „Życia Gospodarczego", donosimy, że w dn. 5 kwietnia br. otrzymaliśmy od Wielkopolskiej Izby Skarbowej następującą odpowiedź:

Wielkopolska Izba Skarbowa

L. Dz. II/L — 13255/29

Poznań, dnia 26 marca 1929 r.

Do
Związku Fabrykantów
w Poznaniu

Rzeczypospolitej 1.

Na pismo tamtejsze z dnia 8 marca br. skierowane do Ministerstwa Skarbu, a odstąpione Izbie Skarbowej do załatwienia zawiadamia się, że Izba Skarbowa na indywidualne prośby płatników, udziela ulg w spłaceniu, zaległych podatków, o ile zachodzą ku temu uzasadnione powody.

Za Prezesa:
Naczelnik Wydziału II
(—) Janowicz

W sprawie powstrzymywania zbytecznego importu sączków czeskich.

Związek nasz wniósł szczegółowo umotywowany memorjał na posiedzenie Wojewódzkiego Komitetu Doradczego Przemysłowo-Handlowego w sprawie powstrzymania niepotrzebnego importu sączków czeskich, prosząc o poparcie swego dążenia w przedmiocie projektu stawki do nowej taryfy celnej i o zwrócenie się do Rady Ministrów o natychmiastowe wydanie zakazu przywozu sączków zagranicznych do obszaru celnego Rzeczypospolitej, względnie tymczasowe znaczne podwyższenie stawki celnej.

Zebranie Plenarne Izby Przemysłowo-Handlowej w Poznaniu.

Dnia 3-go kwietnia r. b. odbyło się drugie zebranie plenarne Izby Przemysłowo-Handlowej w Poznaniu przy bardzo licznym udziale członków.

Zebraniu przewodniczył prezes Izby p. Dr. Pernaczyński, który wygłosił wstępne przemówienie na temat obecnego położenia gospodarczego, jak również sprawozdanie z działalności Izby i prezydjum za czas od pierwszego plenarnego zebrania oraz zobrazował działalność Izby w okresie pierwszego plenum. Następnie po obszernych referatach radców: Maciejewskiego Stanisława i Otmianowskiego Kazimierza, zebranie plenarne zatwierdziło zamknięcie budżetowe za rok ubiegły i przedłożony przez prezydjum preliminarz budżetowy na rok bieżący zamykający się po obu stronach kwotą 370.939,59 zł. Obszerna dyskusja, jaka przy tych dwóch punktach porządku dziennego się wywiązała, świadczyła o żywem zainteresowaniu nowego plenum sprawami Izby. Przedłożony przez prezydjum projekt statutu Izby po przeprowadzeniu dyskusji generalnej, odesłano dla uzgodnienia poglądów do specjalnie wyłonionej komisji wspólnie z prezydjum.

Ze względu na spóźnioną porę dalsze punkty porządku dziennego odroczono do następnego posiedzenia, które w niedalekiej przyszłości się odbędzie.

O nawiązanie stosunków handlowych z Rumunją.

Konsulat Rumuński zapytuje nas, które z fabryk należące do naszego Związku życzą sobie wejść w stosunki handlowe z Rumunją.

Konsulat ma często zapytania ze strony firm rumuńskich, wobec czego może dopomóc firmom polskim do nawiązania stosunków z naszym ościennym sąsiadem.

Wszelkie zgłoszenia kierować prosimy pod adresem Związku.

Krajanie metali.

Do krajania wszelkich metali do 80 mm. średnicy włączając najtrwadsze stale okazało się praktycznem stosowanie szybkobieżnych tarcz szmerglowych specjalnego gatunku, pracujących przy 80 mm. (sek. szybkości obwodowej.

Grubość tarcz tych wynosi 2,5 do 3,5 mm. zależnie od wielkości, tak, że strata po materjale jest minimalna, a sam proces skrawania trwa zaledwie parę do kilka sekund. Tarczami takiemi można ciąć na dokładną długość i powierzchnia wypada zupełnie gładka.

Czas potrzebny da się przy tej metodzie zredukować kilkakrotnie.

Stosunki handlowe z zagranicą.

W Jugosławji, Turcji i na **Węgrzech** jest wielkie zapotrzebowanie na wszelkie ziemiopłody, a w szczególności na ziemniaki.

Firma **palestyńska** pragnie otrzymać przedstawicielstwo firm polskich na Palestynę bez względu na branżę.

Niemiecka fabryka drutu poszukuje w Polsce fachowego, solidnego i dobrze zaprowadzonego zastępcę na drut.

Firmy **niemieckie** pragną importować z Polski następujące artykuły: zboże, paszę, produkty młynarskie, owoce, jagody na wino, sok, malinowy, kasztany

końskie, sodę amoniakalną, jaja, zapałki, garbniki i ekstrakty garbnikowe oraz tkaniny.

Firmy **niemieckie** pragną eksportować do Polski, wzgl. oddać przedstawicielstwo swych wyrobów na następujące artykuły: glinę różnego rodzaju do wyrobu fajansu, płytki ścienne i posadzkowe, artykuły kamionkowe, japońską trawę t. zw. „loofah", artykuły dla przemysłu skórnego (chemiczne), dźwigarki, narzędzia transportowe, wozy, części składowe do zaołowionych rur izolacyjnych dla przewodów elektrycznych, sery różnych gatunków, kręgi sygnałowe i sprawdziany świec samochodowych, wozy kratowe, taczki oraz farby specjalne do wyrobów cementowych i posadzek mozaikowych. Bliższych informacyj udziela związek: „Deutscher Wirtschaftsbund für Polen, E. V. Breslau 1, Wallstr. 2. — za opłatą manipulacyjną w wysokości zł. 2.— w znaczkach pocztowych.

* * *

W Izbie Przemysłowo-Handlowej w Poznaniu można otrzymać legitymacje na targi budapeszteńskie, mające się odbyć w czasie od 4—13 maja 1929 r. na podstawie których można uzyskać zniżkę na kolejach polskich i węgierskich oraz ulgi paszportowe i wizowe.

* * *

W Izbie Przemysłowo-Handlowej w Poznaniu jest do przejrzenia prospekt wycieczki do Włoch, urządzanej przez Zarząd Towarzystwa Polsko-Włoskiego im. Dante Alighieri w Warszawie.

* * *

W czasie od 4 do 22 lipca 1929 r. odbędzie się w Nancy „Foire-Exposition Nationale de 1 Est de la France". Wystawa składać się będzie z następujących działów: 1. Handel. 2. Sztuki stosowane. 3. Rolnictwo. 4. Filatystyka. 5. Instytucje społeczne. 6. Browarnictwo. 7. Ogrodnictwo.

* * *

Firma włoska pragnie nabywać podkłady kolejowe w ilości 500.000 szt. rozmiaru 2.30 × 13 × 22.

Firma algierska reflektuje na zakup wszelkich gatunków drzewa i klepki dębowej.

Firma belgijska zajmująca się aprowizacją polskich kolonij robotniczych, pragnie nabywać kopalniaki.

* * *

Firma chińska w Mandżurji pragnie nabywać na dogodnych warunkach kredytowych materjały budowlane, żelazo, ceramikę, szkło, wyroby metalowe, okucia i t. p., rury kanalizacyjne.

Informacyj w tych sprawach udzieli Państwowy Instytut Eksportowy Warszawa, Elektoralna 2.

Redakcja i Administracja: Rzeczypospolita 1 — Czcionkami Drukarni Polskiej T. A. w Poznaniu.
Redaktor odpowiedzialny Dyrektor Franciszek Łyczywek.